

Thoma László igehirdetési Márk evangéliuma

Gazdagrét
Lekció: Ézs 61, 1-11

2012. 03. 18.
Textus: Mk 11, 27-33

Kedves Testvéreim!

Jézus Jeruzsálemben van, és immár harmadszor megy be a templomba. Az imádság háza az, amit felkeres, ahol áldozatokat mutattak be a mindenség Urának. Itt imádták és tisztelték Izrael Istenét, aki kihozta népét Egyiptomból, aki mindenekfelett hűséges a szövetségéhez. Az Úr temploma van itt, ami szent hely minden zsidó ember számára.

Ez az a hely, amit nemrég Jézus megtisztított, amit kereskedők és árusok leptek el a nagyobb haszon érdekében. Ez a hely, az imádás háza, ami talán már rég nem arról szól, aminek Isten szánta... Gyümölcstelen vallásosság- olyan, mint a terméketlen fügefafa, kiszáradásra, pusztulásra méltó.

És mégis, a Mester újra visszajön erre helyre, ahol emberileg nézve nem sok jóra számíthat. Lehet, hogy rárontanak az árusok, vagy a templom vezetői, amiért felforgatta a jól megszokott életet... de ő visszatér. Milyen drámai helyzet ez: azon a helyen, ahol Istent hívják segítségül és bár Ő láthatatlan, de vele kommunikálnak, egyszer csak megjelenik Isten maga, emberi testben- a maga teljes hatalmával, szeretetével, irgalmával. Nyilván nem ismerhető fel istensége- mindenkinek biztosan nem!

Jézus a templomban szembe találja magát az írástudókkal. Neki szegeznek egy kérdést, amire nem válaszol. Visszakérdez. S mikor nem kap választ, ő sem válaszol. Nem egyszerű kérdés volt ez, olyan, melyet az egyik tanító kérdez a másiktól; hanem egy nagyon komoly kihívás, az első a főpapok Jézushoz intézett kihívásainak utolsó sorozatából (11,27-12,44). Márk evangéliumában egy különleges sorozat indul ezen a ponton: öt vita-beszélgetésben mutatja be a szerző Jézus jeruzsálemi igehirdetését, szemléletesen ábrázolva azt is, hogyan válik Jézus körül a légkör egyre fojtogatóbbá, és hogyan rajzolódnak ki egyre élesebben a golgotai kereszt körvonalai.

Miért olyan különleges ez a történet? Jézustól kérdeznak valamit, amire ő nem válaszol. Talán nincs kedve vagy fáradt- esetleg idegesítik őt a kérdezők...

Ha jobban belegondolunk azonban, nem kevesebb történik itt, mint hogy Jézus elküld valakit, valakiket. Nem tesz bizonyosságot, nem mutatja meg hatalmát, amit oly sokszor és sokféleképpen megtett már korábban. Nem titkolta el magát sem vámszedőktől, bűnösöktől, betegektől, méltatlan emberektől. És most azoktól, akik talán a leginkább méltók lettek volna kerek és szép teológiai feleletre, elzárkózik. A Mester hallgat... ez megrázó. Érthetetlen, és persze sok kérdést is vet fel...

I. A szituáció: miről szól, mi is történik itt?

Próbáljuk először is megérteni, miről is szól konkrétan ez a rövid kis találkozás Jézus és az írástudók között?

a) Istentől kapott hatalom ütközése a hivatalos hatalom gyakorlóival...

Nem kisebb dolog ütközik itt a történetben, mint a hivatalos szervek és a valódi hatalommal bíró személy. Két teljesen eltérő forma, két teljesen eltérő felhatalmazás, eltérő működés. Nyilván sokat hallottak Jézusról és nyilván tartanak tőle, mint aki veszélyes lehet saját hatalmukra, befolyásukra illetve a fennálló rendre nézve is. A hivatalos rendszerek, intézmények, megcsontosodott vallási formák vezetői nem viselik el az újat, a forradalmat, az elevenet. Mert ők csak ennyit látnak Jézusból. Felteszik hát a kérdést: kinek a hatalmával teszed ezeket...? Vajon mire gondolhattak itt? Korábbi csodákra? A templom megtisztítására? Gyógyításra? Vagy tanítványok gyűjtésére, esetleg magára a tanítására, ami szintén szembe állhatott a hivatalos értelmezésekkel? Nem tudjuk, de az biztos, hogy itt két rendszer, két működés is ütközik a főpapok Jézushoz intézett kérdésében.

b) A vallási élet hatalmasai találkoznak Jézussal – akiknek emberileg tényleg nagy hatalma volt

Ne felejtjük el bizony azt a részletet sem, hogy nem mások kérdeznak itt, mint főpapok és írástudók. Nem holmi farizeusok, hanem hatalmasok. Hatalommal rendelkezők. Pozícióban lévők. Teológiailag képzettek, akik tudják, milyen az Isten és mit vár az embertől. Ők ismerik az írásokat, ismerik az embereket, ismerik a politikát, és mindazt, ami a világból megismerhető. Hatalmasok ők, valódi, emberek által kapott felhatalmazásuk van a hivatásukhoz, az irányításhoz. Lehetne velük Jézus kedvesebb esetleg tiszteletudóbb s, nem? Hiszen bizonyára nála jóval idősebb emberekről van itt szó. De ehelyett Ő visszakérdez nekik, pimaszul kivágja magát a helyzetből, elrejtí magát a szemük elől.

c) De miről is szól itt a vita és mi itt a kérdés? Kinek a hatalmával cselekszel... A fő kérdés: kié ez a hatalom? De vajon tényleg a valódi hatalom érdekelte Jézus kérdezőit? Valami több is lehet e kérdés mögött. Ha ugyanis azt mondja, Ő isten hatalmával teszi, amit tesz, akkor istenkáromlást kiáltanak és megkövezik. Ha nem, akkor forradalmárnak, felforgatónak, önjelölt prófétának kiáltják ki, és úgy színt üldözni kezdik, mint aki árt a törvényes rendnek. Az a szó, ami itt a kérdés fő tárgya, a hatalom. A görög „*exúszia*” szó teljhatalmat jelöl: hatalmat a döntésre, hatalmat a teljesen szabad cselekvésre.

II. Rossz a kérdés...

Jézus válaszából talán már érezzük, hogy rossz a kérdés, amit feltettek neki. Azaz ez a helyzet nem az elhangzó kérdésről szól. Biztos ti is voltatok már úgy, hogy valaki kérdezett tőletek valamit és éreztétek, hogy igazából nem arról van szó, amit kérdez az illető, hanem mögöttes szándéka van, amit nem árul el, de lehet sejteni.

Jézus válaszából kiderül, miért rossz és hiábavaló a főpapok és írástudók kérdése.

1. Jézus látja, világosan látja az indítékot kérdezői szívében. Már korábban eldöntötték, hogy megölik (le is van jegyezve az evangéliumokban), csak a módját keresték annak, hogy miként tegyék. Már korábban kimondták róla, hogy Belzebub segítségével tesz csodákat, azaz ő az ördög cimborája, nem Istentől való a hatalma. Jézus a szívek mélyére lát és pontosan tudja, mit gondolnak róla azok az emberek. Mégsem vágja az arcukba ezt a tudást, ezt a látást nem osztja meg, hanem mást tesz.

Bölcsen kitér a kérdés elől, mert még nincs itt az ideje a nyílt válasznak. Egyébként sem nyitottak rá, de nincs is itt még ennek az ideje. Még pár nap, és eljön az idő, mikor beteljesedik mindaz, ami a Messiással meg kell, hogy történjen, de még nem most és nem itt.

Másrészt azért rossz a kérdés, mert Jézus már sokszor és sokféleképpen bizonyította, kinek a hatalmából is cselekszik. Valójában már sokszor válaszolt erre a kérdésre. Persze oly módon, ahogy a főpapok és írástudók megbotránkoztak benne. Beszélt a menyeyi Atyáról, aki az Ő Atyja. Tanított Isten irgalmas, lehajoló szeretetéről és élte is azt. Mit tett Jézus, miközben a földön járt? Kiábrázolta Isten megmentő szeretetét. Lehet ezután még kérdés valakinek, hogy de kinek a hatalmával is történik mindez...?

III. A félelem uralta élet nyomorúsága

Miközben rájöhetünk, miért is volt rossz a főpapok és írástudók kérdése, egy másik fontos dolgot is felfed előttünk a Mester. A szívek vizsgálója látja kérdezőinek múltját, annak sok rendezetlenségét és azt a félelmet, ami irányítja őket döntéseikben. A hatalomhoz ily módon ragaszkodó ember rendkívül fél. Félelem az eszköze az alatta lévő emberek irányítására miközben maga is folyamatosan retteg az ő hatalmára törőktől. A főpapok féltek... - Keresztelő Jánostól-Jézustól is: a hatalom emberei, akiktől mindenki fél, lám maguk is félnek. Keresztelő János direkt módon beszélt a vallási vezetőkről, ítéletet hirdetett felettük, miközben hirdette a megtérés evangéliumát is. Keresztelő János félelmetes volt. Mert radikális volt, mert igaza volt, mert népszerű volt az emberek körében... Jézus visszafordított kérdésében rátapint ellenfeleinek gyenge pontjára: mit gondoltok Keresztelő Jánosról? Patt helyzet. Nem helyeselhetik, hogy Istentől volt, de nem is tagadhatják. Ezért mondják, hogy „nem tudjuk”. Ami Jézus hatalmának fenyegetéseként indult, végül azt fedte fel, hogy milyen kevés hatalma (és bátorsága) volt Jézus ellenfeleinek.

Aki ugyanis nem jutott el Keresztelő Jánosig, az nem érthette Jézust sem. Aki nem értette a megtérés evangéliumát, aki nem vágyott a lényegi változásra, az nem értette Jézus szavát sem. A főpapoknak és írástudóknak be kellett volna látni akkori tévedésüket, rossz irányukat és így juthattak volna el Jézusig...

A félelem motivált ember élete rendkívül nyomorult. Persze mindannyiunk életében vannak félelmek, de azoknak kell uralkodnia rajtunk. Aki félelemből cselekszik, az roppant magányos, nem tud bízni senkiben sem. A félelem megvakítja az embert és folyamatos védekezésre kényszeríti őt. Görcsösen védi azt, amit magáénak vél, miközben folyamatosan ott lappang az az alap félelme, hogy élete véges, ő maga halandó így végső soron semmit nem tud megtartani magának, amit úgy gondolt, mégis az övé.

Azt kell, hogy mondjam, hogy igazából vagy a félelem hatalmában éled az életedet, vagy ehelyett Jézus hatalmában élsz! – Az Ő erejében, rábízva mindent élhető félelmek nélkül az élet. Hiszen Ő győzte le a halált, a legnagyobb ellenséget, az ember félelmeinek legfőbb okát.

IV. Jézus hatalmának eredete – megnyilvánulásai

Fordítsuk figyelmünket végül Jézus hatalmára. Arra a kérdésre, amit a főpapok és írástudók sosem érthettek meg igazán, mert elborította őket saját hatalmuk féltése, saját rettegésük és gyötrelmeik.

1. Jézus hatalma valódi teljhatalom. A mindenható Isten ruházta fel ezzel a hatalommal. Így nyilatkozott róla az Atya a Jordánban való megkeresztelkedésekor: „Ez az én szeretett Fiam, akiben kedvem telik...” Kell-e ennél világosabb kijelentés arról, kitől is van Jézus hatalma?
2. Tanítványainak feltámadása után mondja Jézus: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön...”. Ezzel a teljhatalommal küldi ki az övéit, elküldi őket, hogy hirdessék az Ő országának uralmát az egész világon...
3. Annak van a legnagyobb hatalma, aki szabadon le tudja tenni azt; aki valóban saját akaratából vissza tudja azt adni Istennek. Jézus pontosan ezt teszi a kereszten. Pontosán ez a legnagyobb bizonyíték arra, ami kérdés volt a vallási vezetőknek- és mindezt egy római katona ki is mondja: Bizony valóban Isten fia volt.

Lehet, hogy számodra is kérdés olykor: valóban az volt Jézus, akinek mondta magát? Vagy az a kérdésed: van hatalma az én életemben is? Vagy ha el is hiszed, úgy tudsz-e élni, mint akinek az Istene tényleg olyan, aki mindent megtehet, és akinek a számára nincs semmilyen lehetetlen?

Persze ezen a ponton félelmeinkbe és kétségeinkbe ütközünk. Meg abba, hogy nem mindig tesz meg mindent, ami lehetséges lenne neki.

A kérdés végső soron számunkra nem az, megtesz-e Isten mindent, amire képes, és amit várunk Tőle, hanem hogy elhisszük-e tényleg, igazán, hogy ez neki lehetséges? Tudunk-e feltétel nélkül, gyermeki módon bízni? Ez szabadíthat ugyanis meg egyedül a félelmeinkből. Kierkegaard így ír a hitről:

„A hit ugrás az ismeretlenbe, a botránkozás legyőzése, személyes bizalom. A hit nem a megértéssel kezdődik, hanem a befogadással. Kierkegaard szerint ez a helyzet. „Közel van hozzád az Ige, a te szádban és a te szívedben, mégpedig a hit Igéje, amelyet mi hirdetünk.” (Roma 10,8) Az objektív távolságtartással a gyermeki hit bensőségessége áll szemben.”

Ez a végső kérdés a mi számunkra is. Isten áldjon meg bennünket őszinte kérdésekkel, félelmeinkkel való szembenézéssel és a félelmeinket legyőző, Istenbe vetett hittel!

Ámen!